

Haarlem

Reageren
antwoord@haarlem.nl

Meer informatie
www.haarlem.nl

Vragen
023 – 511 51 15

Gemeente Haarlem • Afdeling Jeugd, Onderwijs en Sport

Sport aan Zet

Integraal uitvoeringsplan sportaccommodaties 2018 t/m 2028

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting.....	3
1.1	Inleiding.....	3
1.2	Buitensport.....	3
1.3	Binnensport.....	4
1.4	Zwembaden.....	5
1.5	Totale areaal sportaccommodaties.....	5
2.	Inleiding.....	6
2.1	Aanleiding.....	6
2.2	Groei van de stad.....	6
2.3	Integrale aanpak.....	7
2.4	Basisinformatie.....	7
2.5	Leeswijzer.....	8
3.	Buitensportaccommodaties.....	9
3.1	Inleiding.....	9
3.2	Huidig aanbod buitensportaccommodaties.....	9
3.3	Huidige en toekomstige vraag buitensportaccommodaties.....	9
3.4	Gewenste situatie.....	12
3.5	Doelstellingen.....	13
4.	Binnensportaccommodaties.....	15
4.1	Inleiding.....	15
4.2	Huidig aanbod binnensportaccommodaties.....	15
4.3	Huidige en toekomstige vraag binnensportaccommodaties.....	16
4.4	Toekomstgericht areaal binnensportaccommodaties.....	18
4.5	Gewenste situatie binnensportaccommodaties.....	19
4.6	Doelstellingen binnensportaccommodaties.....	21
5.	Zwemsportaccommodaties.....	23
6.	Investeringsplan en actieplan.....	24
6.1	Investeringsplan.....	24
6.2	Actieplan.....	26

1. Samenvatting

1.1 Inleiding

In het kader van de groei van de stad is het noodzakelijk om ruimte en geld te reserveren voor voorzieningen op het gebied van sportaccommodaties. Om in de komende tien jaar voldoende en goed onderhouden sportaccommodaties te realiseren, is dit uitvoeringsplan met bijbehorend investeringsplan geschreven. In het uitvoeringsplan wordt uiteengezet hoeveel en op welk moment extra sportaccommodaties en maatregelen nodig zijn om het conditieniveau van de accommodaties op peil te brengen en te houden in de komende 10 jaar. Rekening is gehouden met zowel de autonome groei, als met de groei op basis van de woonvisie. In het uitvoeringsplan is een onderverdeling gemaakt in accommodaties voor buiten-, binnen- en zwemsport. Voor de buiten- en binnensport wordt het huidige aanbod, de huidige en toekomstige behoefte en de gewenste situatie omschreven. De zwemsport is niet op deze manier uitgewerkt. Op basis van een vervolgonderzoek wat wordt uitgevoerd in 2018, volgt in de loop van 2018 een nadere uitwerking.

1.2 Buitensport

Haarlem beschikt over 15 sportcomplexen met een totaal aan 83 sportvelden. Van dit totaal bestaan er 46 velden uit kunstgras. In de afgelopen tien jaar heeft de gemeente door middel van een tienjarenplan geïnvesteerd in zowel de aanleg van nieuwe velden als onderhoud en renovatie van bestaande velden. Dit heeft geresulteerd in een kwalitatief goed areaal voor buitensport.

In Haarlem bestaan capaciteitstekorten op stadsdeelniveau en voor verschillende takken van sport. Door de groei van de stad zal het capaciteitstekort verder oplopen. Op basis van de autonome groei worden circa 1.900 georganiseerde buitensporters en op basis van de groei als gevolg van de woonvisie worden nog eens tussen de 2.852 en 3.566 extra georganiseerde buitensporters verwacht. Hierdoor ontstaat een behoefte aan 3 - 4 (kunstgras) velden op basis van autonome groei en nog 5 extra (kunstgras) velden op basis van de woonvisie. In de gewenste situatie bestaat in 2028 het areaal buitensport uit 87 tot 92 sportvelden, waarvan 50 tot 55 bestaan uit kunstgras. Dit vraagt een investering van € 1.600.000 (op basis van autonome groei) en als gevolg van de woonvisie een extra investering van € 2.000.000 in de komende tien jaar. Ambitie is dat in 2028 op stadsniveau per tak van sport geen capaciteitstekorten bestaan en wachtlijsten als gevolg van een capaciteitstekort stadsbreed zijn opgelost. Indien mogelijk worden de capaciteitstekorten eerst op stadsdeelniveau opgelost, gelet op de gemeentelijke ambitie de bereikbaarheid en beschikbaarheid van sportparken te borgen.

Op basis van een onderzoek uit 2014/2015 was de bezettingsgraad van de voetbalvelden 75% over de gehele stad, waar een bezettingsgraad van maximaal 80% wenselijk is. Gekeken op stadsdeelniveau was de druk op de speelcapaciteit in stadsdeel Zuid West het hoogst met 98%. Op basis van deze knelpunten is de ambitie om als eerste in stadsdeel Zuid West twee natuurgrasvelden om te bouwen naar kunstgras. Op basis van vervolgonderzoek naar capaciteitstekorten voor andere takken van sport en stadsdelen, kan bepaald worden waar en voor welke sport de andere velden het beste omgebouwd kunnen worden.

1.3 Binnensport

De huidige en toekomstige vraag is uitgesplitst naar twee type gebruikers; 1: (georganiseerde) sport en 2: het (bewegings)onderwijs. De gemeente heeft geen wettelijke zorgplicht in het voorzien van sportaccommodaties voor het beoefenen van (georganiseerde) sport, maar wel ten behoeve van het bewegingsonderwijs. Voldoende goed onderhouden binnensportaccommodaties voor de (georganiseerde) sport dragen echter wel bij aan de doelstelling van de gemeente om de sportparticipatie van de Haarlemmers te verhogen. Door bij de bouw van accommodaties rekening te houden met de behoeften van de (georganiseerde) sport (ruimere maatvoering), kunnen middelen gecombineerd worden en ontstaan voorzieningen zowel geschikt voor het onderwijs als voor de (georganiseerde) sport. Binnen een toekomstbestendig areaal voor binnensport zijn verschillende accommodaties multifunctioneel en geschikt voor topsportuitoefening. Naast de traditionele functies zoals onderwijs en sport, kunnen in deze accommodaties ook andere (commerciële) functies worden gerealiseerd, zodat de maatschappelijke waarde van het gebouw vergroot kan worden.

Haarlem kent een verouderd areaal voor binnensport, bestaande uit 11 sporthallen, 0 sportzalen en 74 gymzalen. Op basis van planologische kengetallen heeft Haarlem in 2028 behoefte aan 9 – 11 sporthallen, 14 – 17 sportzalen en 50 – 56 gymzalen. Door het ontbreken van sportzalen ontstaat een (te) grote druk op de sporthallen. Daarnaast zijn veel gymzalen klein en verouderd. 41 gymzalen voldoen niet aan de wettelijke norm, benoemd in de modelverordening onderwijs huisvesting, en hebben een vloeroppervlakte van 200 m² of minder. Hierdoor is een aantal scholen genoodzaakt gebruik te maken van te kleine sportruimtes en zijn deze gymzalen in mindere mate geschikt voor het faciliteren van de (georganiseerde) sport. Hierdoor wordt de druk op de sporthallen nog groter.

Op basis van de autonome groei en groei op basis van de woonvisie is het huidige aanbod voor de (georganiseerde) sport en het bewegingsonderwijs onvoldoende. Op het moment dat gekeken wordt naar de geschiktheid (afmeting, inrichting, opbergmogelijkheden materiaal), bestaat een nog groter tekort aan accommodaties. Verschillende gebruikers (binnensportverenigingen) ervaren een tekort aan (geschikte) accommodaties in Haarlem en geven aan hun verenigingsactiviteiten hierdoor niet uit te kunnen breiden en hun topsportactiviteiten onvoldoende te kunnen faciliteren. Daarnaast benoemen de gebruikers de matige kwaliteit van onderhoud van meerdere accommodaties, de ouderwetste inrichting, de (te) kleine afmetingen en het ontbreken van voldoende bergruimte voor sport specifieke materialen zoals spiegelwanden, judomatten en turntoestellen.

Op basis van de autonome groei en groei als gevolg van de woonvisie bestaat in de gewenste situatie eind 2028 het areaal voor binnensport uit: 12 – 13 sporthallen, vier tot acht sportzalen en 62 – 66 gymzalen (waarvan minimaal 42 voldoen aan de wettelijke norm). Hiervoor is het nodig om minimaal één sporthal en minimaal vier sportzalen te bouwen en 8 gymzalen te realiseren met een minimale afmeting van 308 m² of meer. Dit vraagt een investering van € 21.000.000 (op basis van autonome groei) en als gevolg van de woonvisie een extra investering van € 11.000.000 in de komende tien jaar. Ambitie is dat in 2028 geen (structurele) knelpunten meer in de verhuur bestaan en alle scholen binnen een straal van één (primair onderwijs) of twee kilometer (voortgezet onderwijs) gebruik kunnen maken van sportaccommodaties die voldoen aan de wettelijke norm en geschikt zijn voor modern bewegingsonderwijs.

1.4 Zwembaden

In 2017 is een eerste onderzoek uitgevoerd naar zwemwatercapaciteit in Haarlem en heeft een conditiemeting van bestaand areaal (overdekte) zwembaden plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat de twee overdekte zwembaden De Planeet en Boerhaavebad tot 2028 operationeel kunnen blijven, mits de komende tien jaar het geplande meerjarig onderhoud wordt uitgevoerd. Verder wordt geconcludeerd dat de huidige zwemwatercapaciteit ontoereikend is voor 2028 en herschikking en/of uitbreiding van huidig zwemwatercapaciteit noodzakelijk is. Om te kunnen bepalen welke investeringen precies nodig zijn, wordt vervolgonderzoek uitgevoerd in 2018. Uit het vervolgonderzoek moet duidelijk worden wat de behoefte is per functionaliteit (les-, wedstrijd-, recreatie- en doelgroepenbad) en de consequenties van het capaciteitstekort als gevolg van de groei van de stad.

1.5 Totale areaal sportaccommodaties

Op basis van de autonome groei en groei op basis van de woonvisie, is het huidige areaal voor zowel buiten-, binnen- en zwemsport kwantitatief en kwalitatief ontoereikend. In het kader van de groei van de stad is het noodzakelijk om ruimte en budget te reserveren voor voorzieningen op het gebied van sportaccommodaties, zodat sport en bewegen bereikbaar en beschikbaar blijft voor de (groeierende) Haarlemse bevolking. Om het totale areaal sportaccommodaties op peil te brengen is in de komende tien jaar een investering benodigd van € 22.600.000 (op basis van autonome groei) en € 31.600.000 (op basis van de autonome groei en de woonvisie). De totale benodigde investering is verminderd met het bestaande budget (€ 4.000.000) vanuit de IP post 81.27. De kosten voor de vervanging van de Beijneshal zijn apart opgenomen in het investeringsplan van het Integraal uitvoeringsplan sportaccommodaties 2018-2028. Zie hoofdstuk zes voor het investeringsplan.

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

De raad heeft met de Motie Voorzie(n)gen in) de toekomst van 13 oktober 2016 gevraagd om in het kader van de groei van de stad ruimte en geld te reserveren voor voorzieningen op het gebied van schoolgebouwen, sport, spelen, cultuur en verenigingsleven. Voldoende en goed onderhouden sportaccommodaties zijn van essentieel belang voor het stimuleren van de sportparticipatie van de inwoners van Haarlem en het faciliteren van goed bewegingsonderwijs. Door sport krijgt elke inwoner de kans om actief mee te doen met de samenleving. Sportaccommodaties zijn dan ook een belangrijk onderdeel van de sociale basisinfrastructuur. Omdat het onderhoud en de aanleg van sportaccommodaties behoorlijke investeringen vergen en demografische ontwikkelingen van invloed zijn op het type en aantal accommodaties, is een meerjarige visie voor sportaccommodaties nodig.

In de raadscommissie Samenleving van 15 juni 2017, is de informatienota over toekomstig extra areaal buiten- en binnensportaccommodaties (als gevolg van toename Haarlemse bevolking) besproken en is een meerjarig uitvoeringsplan voor sportaccommodaties toegezegd. In het voorliggende meerjarig uitvoeringsplan sportaccommodaties 'Sport aan Zet, integraal uitvoeringsplan sportaccommodaties 2018 – 2028', wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

1. Wat is het effect van de groeiende Haarlemse bevolking gedurende de periode 2018 tot en met 2028 op het gebruik van bestaande sportaccommodaties?
2. Welke extra investeringen zijn waar, wanneer en voor welk budget nodig?

Voor de zwemaccommodaties wordt in dit uitvoeringsplan nog geen antwoord gegeven op bovenstaande twee vragen. In 2017 is wel een eerste onderzoek afgerond naar zwemwatercapaciteit in Haarlem en heeft een conditiemeting van bestaand areaal (overdekte) zwembaden plaatsgevonden. Om te kunnen bepalen welke investeringen waar, wanneer en voor welk budget nodig zijn, is echter vervolgonderzoek nodig. In hoofdstuk vijf wordt kort ingegaan op het uitgevoerde onderzoek in 2017 en het benodigde vervolgonderzoek in 2018.

2.2 Groei van de stad

Autonome groei

In veel delen van Nederland is sprake van bevolkingskrimp, dit geldt niet voor gemeente Haarlem waar de bevolkingsgroei in alle categorieën stijgt. De verwachting is dat Haarlem er de komende tien jaar circa 10.000 inwoners bijkrijgt op basis van autonome groei en dan een bevolkingsaantal van circa 170.000 inwoners kent. De bevolking zal in 2028 voor een groter gedeelte uit 65-plussers bestaan, een voortzetting van de ontwikkeling van de afgelopen tien jaar. Het aantal inwoners in de andere leeftijdsklassen, 20 tot 45 jaar en 45 tot 65 jaar, zal echter ook absoluut gezien toenemen, en in het bijzonder het aantal inwoners jonger dan 20 jaar.

Woonvisie

Naast de autonome groei is op basis van de woonvisie een extra groei van de bevolking in Haarlem te verwachten. De Woonvisie Haarlem 2017 – 2020 'Doorbouwen aan een (t)huis' voorziet in de realisering van circa 10.000 extra woningen in de periode 2017 – 2031, waarvan 7.500 woningen in de periode tot aan 2025. De verwachting is dat hierdoor de bevolking nog eens extra zal toenemen

met circa 20.000¹ inwoners in 2031 (circa 190.000 inwoners in totaal). Deze extra stijging van inwoners is niet meegenomen in de berekeningen binnen het rapport 'Ruimte voor binnensport in Haarlem' en het rapport 'Behoefte aan overdekt zwemwater in de gemeente Haarlem', beide van het Mulier Instituut. In het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018 – 2022 (SHO) is wel een berekening gemaakt van de toename in leerlingen als gevolg van de woonvisie. In dit uitvoeringsplan zijn de berekeningen van het SHO gebruikt om de extra ruimtebehoefte voor het bewegingsonderwijs te bepalen. Om de ruimte vraag van de (georganiseerde) sport naar binnensportaccommodaties en het zwemwater te berekenen, is een inschatting gemaakt op basis van planologische kengetallen². Tot slot zijn voor de ruimte vraag naar buitensportaccommodaties de uitgangspunten uit de notitie 'Toekomstig extra areaal buiten en binnensport-accommodaties' toegepast.

2.3 Integrale aanpak

Om investeringen in sportaccommodaties optimaal te laten renderen is bij nieuwbouw en renovatie een integrale aanpak noodzakelijk. Daarom is dit plan integraal geschreven voor zowel de (georganiseerde) sport als het bewegingsonderwijs en sluit het plan aan op het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018 – 2022 (SHO). Wanneer bijvoorbeeld vanuit het SHO een voorziening voor bewegingsonderwijs benodigd is, wordt rekening gehouden met de behoeften vanuit de (georganiseerd) sport. Zo wordt een gymzaal met een grotere vloeroppervlakte en ruimere berging beter geschikt voor de (georganiseerde) sport en is een sporthal of sportzaal beter overdag te exploiteren door deze dicht bij onderwijsvoorzieningen te bouwen.

Daarnaast sluit dit uitvoeringsplan aan op de meerjarige gebiedsopgaven, de ontwikkelzones en de groei van de stad. De huidige en toekomstige behoeften en bijbehorende ruimte vraag voor het onderwijs, het bewegingsonderwijs en de (georganiseerde) sport, worden opgenomen in de meerjarige gebiedsopgaven en ontwikkelzones. Clustering van functies is hierbij het uitgangspunt. De andere functies kunnen de (georganiseerde) sport versterken, alsmede het exploitatie tekort op de complexen drukken. Des te beter een sportpark of gebouw gebruikt wordt, hoe groter de maatschappelijke waarde van deze voorzieningen.

2.4 Basisinformatie

Bij het opstellen van het uitvoeringsplan is gebruikt gemaakt van de volgende informatie:

1. Agenda voor de Sport 2015 – 2019 'Samen Bewegen' (2014/450652)
2. Onderzoek Mulier Instituut 'Ruimte voor binnensport in Haarlem' mei 2017
3. Onderzoek Mulier Instituut 'Behoefte aan overdekt zwemwater in de gemeente Haarlem' oktober 2017
4. Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018 – 2022 (2018/018237)
5. Informatienota toekomstig areaal buiten en binnensportaccommodaties (2017/223989)
6. Kadernota 2017 gemeente Haarlem, juni 2017
7. Programmabegroting 2018-2022 gemeente Haarlem, september 2017

¹ Bij Pronexus is om een inschatting gevraagd van de bevolkingstoename op basis van de woonvisie. Doordat het type woning nog niet bekend is, is een ruwe inschatting gemaakt van 1,75 (voor stadsdeel Centrum) tot 2,2 (andere stadsdelen) inwoners per huishouden. Pronexus is een organisatie die overheden ondersteunt bij het maken van bevolkingsprognoses.

² Een gymzaal per 3.000 inwoners, een sportzaal per 10.000 – 12.500 inwoners en een sporthal per 15.000 – 20.000 inwoners. Er zijn geen planologische kengetallen voor het minimaal aantal inwoners per zwembad en type zwembadwater (instructie/recreatiebad etc.) Mulier Instituut heeft een benchmark naar hoeveelheid en type zwemwater uitgevoerd met vergelijking zwembadwatercapaciteit met buurgemeenten en gemeenten met vergelijkbaar aantal inwoners als Haarlem

8. Brief (aan de leden Commissie Ontwikkeling) over ontwikkelzones en woningprogrammering (2016/542624)
9. Strategische visie sportaccommodaties 2012 – 2016 (2012/134197)
10. Beleidsuitvoeringsplan Sportaccommodaties 2013-2018 (2013/59413)
11. Bezuinigingen exploitatie sportaccommodaties (2015/203607)

2.5 Leeswijzer

Het uitvoeringsplan bestaat uit 6 hoofdstukken. Hoofdstuk 1 is een samenvatting van de hoofdstukken 3, 4, 5 en 6. Hoofdstuk 3 (buitensport) en hoofdstuk 4 (binnensport) kennen dezelfde opbouw. Allereerst wordt het huidige aanbod uiteengezet, gevolgd door de huidige en toekomstige vraag van de gebruikers en tenslotte wordt de gewenste situatie beschreven. Hoofdstuk 5 (zwemaccommodaties) wijkt af van deze opbouw, omdat nog aanvullend onderzoek nodig is voor een volledigere beschrijving van het capaciteitsvraagstuk en oplossingsrichtingen. Tot slot worden in hoofdstuk zes de doelstellingen uiteengezet, gevolgd door een integraal investerings- en actieplan voor 2018 – 2028.

3. Buitensportaccommodaties

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk Buitensportaccommodaties wordt eerst kort het huidige aanbod omschreven, gevolgd door de huidige en toekomstige vraag van de gebruikers. Tot slot wordt de gewenste situatie beschreven en bijbehorende doelstellingen. In hoofdstuk zes wordt antwoord gegeven op de vraag welke investeringen waar, wanneer en voor welk budget nodig zijn.

3.2 Huidig aanbod buitensportaccommodaties

Haarlem beschikt over 15 sportcomplexen met een totaal aan 83 sportvelden. Van dit totaal zijn er 46 kunstgrasvelden: 20 voetbalvelden en overige 26 kunstgrasvelden³ voor de sporten hockey, korfbal, softbal of lawn bowls. Er zijn 20 natuurgras voetbalvelden, waarvan 13 velden voor trainingsgebruik en 7 velden voor wedstrijdgebruik. De overige 17 natuurgrasvelden betreffen de sporten honk-softbal, cricket en rugby. Een kunstgrasveld heeft 1.200 bespelingsuren en een wedstrijdgrasveld 250 bespelingsuren. Voor een (voetbal) grastrainingsveld is gerekend met 750 bespelingsuren.

Tabel 3.1 uitsplitsing van het totaal bestaand areaal sportvelden

Totaal sportvelden	Natuurgras totaal (voetbal /overige sport)	Kunstgrasvelden totaal (voetbal/overige sport)
83 velden	37 (20/17)	46 (20/26)

Op grond van meerjarige doorkijk van het bestaand areaal sportvelden 2018-2028 is vanaf 2018 € 200.000 en vanaf 2019 structureel € 400.000 extra investeringsruimte beschikbaar gesteld voor de renovatie van toplagen kunstgras om het bestaand areaal sportvelden onder dezelfde conditieniveaus veilig en verantwoord beschikbaar te stellen. Deze middelen voor bestaand areaal zijn gebaseerd op het aantal van 158.123 inwoners in 2016.

3.3 Huidige en toekomstige vraag buitensportaccommodaties

In de informatienota over toekomstig extra areaal buiten- en binnensportaccommodatie staat omschreven, dat op basis van de huidige capaciteitstekorten, welke met de autonome groei van de Haarlemse bevolking verder zal toenemen, gemeente Haarlem behoefte heeft aan uitbreiding van het areaal sportvelden. Op dit moment kennen een aantal sportparken en sporten een capaciteitstekort.

In deze paragraaf wordt naast het effect van de autonome groei, ook het effect van de woonvisie op het gebruik van de bestaande buitensportaccommodaties uiteengezet. De paragraaf sluit af met een inschatting van de toekomstige vraag op stadsdeelniveau en per tak van sport.

Huidige vraag

Als norm voor optimaal gebruik van het sportpark wordt in dit rapport een 80% bezettingsgraad aangehouden. De ambitie van een 100% bezetting van de sportvelden is niet reëel, omdat door wisseltijd (in- en uitloop) van teams en pauzes tijdens wedstrijden de netto beschikbare speeltijd lager is. Indien de bezetting op het sportpark boven deze 80% komt, kan dit duiden op eventuele capaciteitstekorten.

³ Van de 26,5 kunstgrasvelden zijn 10 smash court banen TV Pim Mulier

In 2014/2015 is een onderzoek uitgevoerd naar de bezettingsgraad van de voetbalvelden in Haarlem. Gebaseerd op seizoen 2014/2015 was de bezettingsgraad van de voetbalvelden 75% over de gehele stad. Er was op stedelijk niveau nog wel enigszins speelcapaciteit. Uit het onderzoek is gebleken dat de druk op de speelcapaciteit in 2014 in stadsdeel Zuid West het hoogst was met 98%. De druk op de voetbal speelcapaciteit in 2014 was in stadsdeel Noord 66%. De druk op de voetbal speelcapaciteit in 2014 was in stadsdeel Schalkwijk 60%. De druk op de voetbal speelcapaciteit in 2014 was in stadsdeel Oost het laagst met minder dan 40%.

Dit beeld is op basis van seizoen 2017/18 anders. Gelet op het gemeentelijke beleid om de bereikbaarheid, beschikbaarheid en betaalbaarheid van sportparken te waarborgen (beleidsuitvoeringsplan sportaccommodaties (2013/59413), is ook per stadsdeel gekeken naar de bezetting en eventuele voetbalvelden capaciteitstekorten. Er zijn capaciteitstekorten op de sportparken Egelantierlaan (SV Alliance) en Spanjaardslaan (Koninklijke HFC) in stadsdeel Zuid West en bij Pim Mulier sportpark (DSS) in stadsdeel Noord. Ook bij andere takken van sport zoals rugby en hockey ervaren verenigingen druk op de speelcapaciteit.

Omdat het capaciteitstekort in stadsdeel Zuid West op basis van het onderzoek uit 2014/2015 het grootst was, is in 2017 onder de voetbalverenigingen in Zuid West een vervolgonderzoek uitgevoerd. Hieruit blijkt een capaciteitstekort op de sportparken Egelantierlaan en Spanjaardslaan en een restcapaciteit op complex Eindhoven met de ombouw van het gravelveld tot natuurgrasveld in 2018 op sportcomplex Eindhoven (Wagenweg).

Toekomstige vraag; groei van de stad

Autonome groei:

Gelet op de autonome groei van de Haarlemse bevolking naar 170.742 inwoners in 2028⁴, zal de vraag naar buitensport velden toenemen. In 2028 worden ten opzichte van 2016⁵ circa 1.900 extra georganiseerde buitensporters verwacht op de sportcomplexen. Deze toename van buitensporters vraagt om stadsbreed een ruimtebehoefte van ruim 4.250 extra bespelingsuren boven het huidige areaal sportvelden.

Groei op basis van de woonvisie:

Zoals genoemd in de inleiding van hoofdstuk één voorziet de Woonvisie Haarlem 2017 – 2020 'Doorbouwen aan een (t)huis' in de realisering van circa 10.000 extra woningen in de periode van 2017 -2031, met als gevolg circa 20.000 nieuwe inwoners. Om deze extra toename van het aantal inwoners te vertalen naar het aantal buitensporters, zijn de uitgangspunten uit de notitie 'Toekomstig extra areaal buiten- en binnensportaccommodaties' toegepast. Met het ledenpercentage georganiseerde sport van 23,6%⁶ op het aantal van 20.150 extra inwoners geeft een extra capaciteitsbehoefte van 4.755 sporters. Hiervan is 75% buitensport, hetgeen resulteert in 3.566 extra buitensporters (exclusief de groei op basis van de autonome groei).

Totale toekomstige extra capaciteitsbehoefte:

In onderstaande tabel is de toekomstige extra capaciteitsbehoefte voor de buitensport op basis van de autonome groei en groei als gevolg van de woonvisie weergegeven. In de tabel zijn twee

⁴ Bron: CBS 2016, gemeente Haarlem/afdeling DIA 2016

⁵ Notitie 'Toekomstig extra areaal buiten en binnensportaccommodaties' behorend bij collegenota (2017/223989).

⁶ Gemeten in 2014.

scenario's opgenomen voor de groei op basis van de woonvisie. Een scenario voor de volledige realisatie van de woningbouwopgave en een scenario voor een realisatie van 80% van de woningbouwopgave. Onder voorbehoud dat de woningbouwopgave volledig wordt gerealiseerd, betekent dit een extra groei van 3.566 buitensporters in 2030. Onder toepassing van aanname 80% realisatiepercentage woningbouwopgave gaat het om 2.852 extra buitensporters boven op de autonome groei. Wat het werkelijke aantal extra buitensporters in 2028 is, hangt in hoge mate af van daadwerkelijke realisatie van de woningbouwopgave.

Tabel 3.2 Totale toekomstige extra capaciteitsbehoefte buitensport stadsbreed

Scenario realisatie 100%	Extra buitensporters 2028	Extra benodigde bespelingsuren	Behoeft aantal extra (kunstgras) sportvelden
Autonome groei	1.876	4.250 ⁷	3-4
Woningbouwopgave 100%	3.566	8.080	7
Totaal	5.442	12.330	10-11
Scenario 80% realisatie	Extra buitensporters 2028	Extra benodigde bespelingsuren	Behoeft aantal extra (kunstgras) sportvelden
Autonome groei	1.876	4.250	3-4
Woningbouwopgave 80%	2.852	6.461	5
Totaal	4.728	10.711	8-9

Op het moment dat de woningbouw-opgave volledig gerealiseerd wordt zijn 12.330 extra bespelingsuren nodig en in het geval van 80% 10.711 bespelingsuren. Omgerekend naar de bespelingsnorm voor kunstgras (1.200 uur) leidt de totale groei in de stad tot een behoefte van 8 tot 9 velden als 80% van de woningbouwopgave in 2028 is gerealiseerd.

Zoals beschreven in de paragraaf 'huidige vraag', is het huidige aantal bespelingsuren voor bepaalde takken van sport en stadsdeel onvoldoende om zowel de vraag op basis van de autonome, als groei op basis van de woonvisie te kunnen accommoderen. Door de groei van de stad zal het capaciteitstekort verder oplopen. Belangrijk zijn onderstaande ontwikkelingen welke om vervolgonderzoek vragen.

De druk op speelcapaciteit voetbal in stadsdeel Zuid West zal verder toenemen.

Het capaciteitstekort in dit stadsdeel zal door de autonome groei nog verder stijgen. De bevolking in stadsdeel Zuid West groeit met 3,8% in 2020 en 6,4% in 2028 t.o.v. 2016. De komende 10 jaar loopt dit capaciteitstekort nog verder op in stadsdeel Zuid West met de inpassing van ruim 5.300 woningen in de drie ontwikkelzones in zuidelijk Haarlem: Spoorzone West (2.100) en in de nabijheid ontwikkelzones Europaweg (1.600) en Schipholweg (1.600)⁸. Met name bij de voetbalverenigingen is de druk in dit stadsdeel het grootst.

Inzicht krijgen in de druk op speelcapaciteit in andere stadsdelen en op andere sporten

De benutting van de speelcapaciteit in stadsdeel Noord zal door de autonome groei nog licht stijgen (2% in 2020 en 4,4% in 2028 t.o.v. 2016). Met twee ontwikkelzones in noordelijk Haarlem

⁷ Gebaseerd op berekeningsmethodiek capaciteitsbehoefte voetbal notitie toekomstig areaal buiten- en binnensportaccommodaties 2017/227826.

⁸ Hiervoor wordt verwezen naar de brief aan de leden van de commissie Ontwikkeling (2016/542624) over ontwikkelzones en woningprogrammering.

(Planetenlaan-Orionweg (600) en Spaarndamsesweg (500)) valt de groei vanuit woningbouwopgave lager uit dan in stadsdeel Zuid West. Met name bij de voetbalvereniging DSS, Hockeyclub Haarlem en rugby Haarlem is de druk op de speelcapaciteit in dit stadsdeel het grootst. Deze verenigingen geven aan een capaciteitstekort te hebben.

De benutting van de speelcapaciteit in het stadsdeel Schalkwijk zal door de sterke autonome bevolkingsgroei nog verder stijgen. (6,7% in 2020 en 17% in 2028 t.o.v. 2016). Een woningbouwopgave van ruim 3.200 woningen (ontwikkelzones Europaweg en Schipholweg) versterkt dit. Door het huidige capaciteitsoverschot bij voetbal is de verwachting dat de toekomstige vraag voor voetbal in dit stadsdeel voorlopig opgevangen kan worden. De hockeyvereniging geeft aan een capaciteitstekort te hebben, maar kan op de bestaande locatie niet uitbreiden.

De benutting van de speelcapaciteit in stadsdeel Oost zal door de autonome bevolkingsgroei nog licht stijgen (2,2% in 2020 en 7% in 2028 t.o.v. 2016). Met de woningbouwopgave van ruim 1.750 woningen in twee ontwikkelzones (Schipholweg en Oostpoort), is de verwachting dat de druk op de voetbalcapaciteit acceptabel is. Daar DSK geen uitbreidingsmogelijkheden heeft, zal groot deel van buitensporters in Oost naar Schalkwijk gaan voor sportbeoefening.

In stadsdeel Centrum stijgt de bevolking ook (4,7% in 2020 en 6,4% in 2028 t.o.v. 2016). Er is geen woningbouwopgave. De inwoners zullen zich uitspreiden over de nabij gelegen sportverenigingen buiten dit stadsdeel.

Om de huidige en toekomstige vraag van de buitensport specifiek in beeld te brengen, is het noodzakelijk om naast de voetbalsport, ook andere taken van sport met een bezetting hoger dan 80% te onderzoeken op eventuele capaciteitstekorten. Om gericht conclusies te trekken voor de capaciteitstekorten stadsbreed en op stadsdeel niveau en voor de andere takken van sport (dan voetbal) zijn acties D t/m F in de doelstelling- en actiematrix (zie hoofdstuk vijf) opgenomen.

3.4 Gewenste situatie

Ambitie is dat Haarlemmers gebruik kunnen maken van een voldoende en goed onderhouden areaal voor buitensport nu en in de toekomst. In 2028 is op stadsniveau per tak van sport geen capaciteitstekort en dienen wachtlijsten als gevolg van een capaciteitstekort stadsbreed te worden opgelost. Indien mogelijk worden de capaciteitstekorten eerst op stadsdeelniveau opgelost, gelet op de gemeentelijke ambitie de bereikbaarheid en beschikbaarheid van sportparken te borgen (beleidsuitvoeringsplan sportaccommodaties (2013/59413). Mogelijk is dit niet voor 100% te realiseren omdat sommige stadsdelen meer verstedelijkt zijn dan andere stadsdelen.

Ambitie is om capaciteitstekorten op verschillende manieren op te lossen:

1. Het ombouwen van natuurgrasvelden naar kunstgrasvelden.
2. Het beter benutten van de huidige capaciteit in een stadsdeel en waar mogelijk stadsbreed, door samenwerking tussen sportverenigingen te stimuleren en sportcomplexen en velden multifunctioneel te gebruiken.

Zoals genoemd in de Kadernota 2017 is het ombouwen van natuurgrasvelden naar kunstgras de meest gewenste ruimtelijke reservering, omdat dit geen extra ruimtebeslag op de schaarse ruimte in Haarlem legt en de bespelingsruimte (uren) verhoogd wordt. Kunstgrasvelden kunnen immers een factor vier intensiever gespeeld worden dan (wedstrijd)grasvelden.

3.5 Doelstellingen

In onderstaande tabel zijn de doelstellingen voor het areaal buitensport voor de periode 2018 – 2028 omschreven. De doelstellingen zijn bepaald op basis van autonome groei en extra groei als gevolg van de woonvisie. Dit is ook inzichtelijk gemaakt in tabel 3.3. Bij elke doelstelling is een inschatting van de kosten of een PM post opgenomen.

Tabel 3.3 Overzicht doelstellingen en bijbehorende kosten voor areaal buitensport in totaal 2018 t/m 2028

Doelstellingen	Op basis van:	Kosten ⁹
Ombouw voetbalgrasveld SV Alliance	Autonome groei	€ 400.000
Ombouw tweede voetbalgrasveld in stadsdeel Zuid West	Autonome groei	€ 400.000
Ombouw twee natuurgrasvelden nader te bepalen stadsdeel en tak van sport	Autonome groei	€ 800.000
Extra benodigde kleedkamers door ombouw velden*	Autonome groei	€ -
Ombouw extra natuurgrasvelden nader te bepalen stadsdeel en tak van sport	Groei woonvisie	€ 2.000.000
Extra benodigde kleedkamers door ombouw velden*	Groei woonvisie	€ -
Totaal op basis van vervanging, autonome groei, wettelijke norm en toekomstgerichtheid:		€ 1.600.000
Extra op basis van groei als gevolg van de woonvisie:		€ 2.000.000
Totaal inclusief (autonome groei en groei als gevolg van de woonvisie):		€ 3.600.000
*De kosten van de kleedkamers worden vergoed vanuit het bestaande budget IP post 82.72		

Toelichting op de doelstellingen

Ombouw van twee natuurgrasvelden naar kunstgras in stadsdeel Zuid West:

Zoals in paragraaf 3.3 omschreven, ontstaan de grootste knelpunten in het stadsdeel Zuid West. Verwachting is dat door het ombouwen van twee natuurgrasvelden naar kunstgrasvelden het knelpunt voor dit stadsdeel opgelost wordt. In de afgelopen periode heeft voor dit stadsdeel een eerste verkenning plaats gevonden om te bepalen waar en voor welke sport dit het beste gerealiseerd kan worden. Om het capaciteitstekort voor nu en in de toekomst op te lossen is een ombouw van natuurgras naar kunstgras op het sportcomplex SV Alliance gewenst. In het actieplan van hoofdstuk zes is als actie opgenomen om een financiële raming voor de ombouw van natuurgrasveld Alliance in 2019/2020 naar kunstgras inclusief tijdspad te maken.

Na ombouw van het grasveld SV Alliance is er nog ombouw van een natuurgrasveld in dit stadsdeel nodig. Koninklijke HFC en Geel Wit zijn potentiële plekken voor een tweede ombouw. Komende periode volgt nader onderzoek naar deze twee locaties. Eventueel resterende boekwaarden op de om te bouwen grasvelden worden uitgerekend en betrokken bij de financiële raming.

Ombouw van twee natuurgrasvelden naar kunstgras in andere stadsdelen en takken van sport:

Voor de andere stadsdelen moet de verkenning, zoals uitgevoerd in stadsdeel Zuid West nog gedaan worden. Gelet op deze actie is het niet gewenst om de benodigde derde en vierde ombouw van gras naar kunstgras (gebaseerd op de autonome groei), al toe te wijzen aan een stadsdeel en/of tak van sport. De actuele capaciteitsberekeningen voor voetbal (2017/2018) per stadsdeel en voor de andere takken van sport dienen hiervoor eerst te zijn uitgewerkt.

Ombouw velden gebaseerd op de woningbouwopgave

De keuze van de locaties voor de ombouw van de vier velden op grond van de woningbouwopgave vinden plaats op basis van de actuele bevolkingscijfers in 2020 en de dan geldende bespeling- en capaciteitsberekening buitensport. De status in de realisatie van de woningbouwopgave voor de

⁹ Eventuele lasten in verband met vervroegde afschrijving van resterende boekwaarde op de grasvelden door ombouw naar kunstgras zijn niet meegenomen in deze tabel. In de tabel is uitgegaan van rubbergranulaat als invul materiaal.

periode 2017 t/m 2020 zijn dan in de bevolkingscijfers verwerkt. Op basis van deze gegevens kan specifieker worden bepaald in welk stadsdeel en voor welke sport een capaciteitstekort is.

Samenwerking en benutting restcapaciteit:

Op stadsdeelniveau worden verenigingen gestimuleerd om samen te werken in het oplossen van capaciteitsproblemen en wordt restcapaciteit eerst benut, alvorens uitbreiding van het veldenbestand op het eigen sportpark plaats vindt. Waar mogelijk worden velden multifunctioneel ingezet voor diverse sporten. Belangrijk uitgangspunt blijft wel dat de samenwerking en multifunctioneel gebruik niet ten koste gaat van de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de sport.

4. Binnensportaccommodaties

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk kan als samenvatting gelezen worden van het uitvoeringsplan 'Binnensport aan Zet', opgenomen als bijlage 1 van dit rapport. Voor achtergrond- en detailinformatie wordt dan ook verwezen naar dit plan. Het hoofdstuk binnensportaccommodaties bestaat uit een omschrijving van het huidige aanbod, de huidige en toekomstige vraag, de gewenste situatie en doelstellingen. In hoofdstuk zes wordt antwoord gegeven op de vraag welke investeringen waar, wanneer en voor welk budget nodig zijn.

4.2 Huidig aanbod binnensportaccommodaties

Haarlem kent 11 sporthallen, 0 sportzalen en 74 gymzalen. Van de elf sporthallen zijn zes sporthallen in eigendom en beheer van de gemeente. De Provincie Noord-Holland Hal, de Duinwijckhal en de Ruud van de Geest Sporthal zijn sport specifieke sporthallen en hebben afwijkende afmetingen. Deze hallen zijn met name geschikt om een bepaald type sport te accommoderen en voorzien hierdoor slechts in beperkte mate de vraag naar binnensportruimte van andere (georganiseerde) sporten en het bewegingsonderwijs.

Tabel 4.1 Overzicht sporthallen in gemeente Haarlem, 2017

Eigendom	Multifunctioneel	Sport specifiek
6 gemeente	5 (Kennemer Sportcenter (3), Spaarnehall en Beijneshal)	1 (Provincie Noord-Holland hal)
5 particulier	3 (Onze Gezellen, Haarlem College, Henk van Turnhout)	2 (Duinwijckhal* en Ruud van der Geest hal)
Totaal	8	3

*In dit schema is de situatie 2017 opgenomen en betreft het hier nog de 'oude' Duinwijckhal.

Van de 74 gymzalen zijn 19 in eigendom en beheer van de gemeente. 41 gymzalen, waarvan 16 in eigendom van de gemeente, zijn 200 m² of kleiner en voldoen hiermee niet aan de wettelijke minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorziening huisvesting onderwijs Haarlem 2015 (252 m²), noch aan de richtlijnen opgesteld door de KVLO¹⁰ (308 m²). De KVLO geeft aan dat de wettelijke norm benoemd in de modelverordening onderwijs huisvesting (252 m²), te klein is voor de huidige moderne invulling van bewegingsonderwijs. Daarnaast zijn gymzalen met een oppervlakte kleiner dan 308 m² minder geschikt voor de (georganiseerde) sport en dus multifunctioneel gebruik.

Tabel 4.2 Overzicht gymzalen in gemeente Haarlem, 2017

Eigendom	Geen norm (< 252 m ²)	Norm verordening (252 m ²)	Norm KVLO (308 m ²)	Onbekend
19 gemeente	16	2	1	-
55 particulier	25	22	1	7
74 totaal	41	24	2	7

Om het areaal voor de binnensport te onderhouden worden de gemeentelijke accommodaties in opdracht van de gemeente door middel van een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) sober en doelmatig onderhouden (niveau drie) door SRO Kennemerland B.V. (SRO). Elke drie jaar wordt het MJOP door SRO in samenwerking met de afdeling vastgoed geactualiseerd. In 2018 wordt het MJOP opnieuw geactualiseerd op basis van een schouw van alle binnensportaccommodaties in eigendom

¹⁰ Koninklijke Vereniging Lichamelijke Opvoeding.

van de gemeente. Tijdens de schouw wordt het conditieniveau per accommodatie bepaald en wordt indien nodig onderhoud gepleegd om het conditieniveau op het gewenste niveau te brengen.

Voor de binnensport bestaat geen investeringsplan voor vervanging, grootschalige renovaties of nieuwbouw. Deze bestaat wel voor het areaal buitensport. Het huidige areaal is verouderd en voldoet niet meer aan de moderne eisen en wensen van de huidige gebruikers. Hier wordt verder op ingegaan in hoofdstuk 4.3.

4.3 Huidige en toekomstige vraag binnensportaccommodaties

De huidige en toekomstige vraag is uitgesplitst naar twee type gebruikers; 1: (georganiseerde) sport en 2: het (bewegings)onderwijs. Deze uitsplitsing is nodig omdat de behoeften van beide gebruikers verschillend zijn en de gemeente een wettelijke taakstelling heeft in het voorzien van sportruimtes voor het onderwijs. In het uitvoeringsplan 'Binnensport aan Zet' (zie bijlage 1), zijn de behoeften van de gebruikers ook uitgewerkt op stadsdeelniveau.

Groei van de stad

De toekomstige vraag is in het rapport van het Mulier Instituut¹¹ berekend op basis van planologische kengetallen. Op basis van autonome groei is de verwachting dat in de komende tien jaar de bevolking van Haarlem met circa 10.000 inwoners toeneemt. Zoals genoemd in de inleiding van hoofdstuk twee voorziet de Woonvisie Haarlem 2017 – 2020 'Doorbouwen aan een (t)huis' in de realisering van circa 10.000 extra woningen in de periode van 2017 -2031, met als gevolg circa 20.000 nieuwe inwoners. Deze groei is niet mee genomen in het rapport van het Mulier Instituut, maar wel in dit integrale plan sportaccommodaties. Het effect van de groei op het capaciteitsvraagstuk is, net als het rapport van het Mulier Instituut, op basis van planologische kengetallen berekend.

Vraag (georganiseerde) sport

In tabel 4.3 is de vraag en behoefte op basis van autonome groei van de (georganiseerde) sport naar binnensportaccommodaties weergegeven. Ook is een inschatting¹² gemaakt van het effect van de woonvisie op de behoefte naar type accommodaties. Daarnaast is ook de mate van geschiktheid van de binnensportaccommodaties voor de (georganiseerde) sport in de tabel opgenomen.

Tabel 4.3 Vraag-aanbodanalyse accommodaties gemeente Haarlem, o.b.v. Planologische Kengetallen, 2016, 2020 en 2028

Type accommodatie	Aanbod/ Geschiktheid	Behoefte			
		2016	2020	2028	2028 (+woonvisie)
Sporthallen	11/8*	7 – 10	8 – 10	8 – 10	9 – 11
Sportzalen	0	11 – 14	12 – 15	12 – 15	14 – 17
Gymzalen	74/2**	48	48	50	56
Zaalsporteenheden	107/26***	90 – 105	97 – 109	98 – 110	111 – 122

*Drie van de elf sporthallen zijn in mindere mate geschikt voor het accommoderen van alle vormen van georganiseerde sport omdat zij sport specifiek zijn.

** 2 van de 74 gymzalen zijn door de grotere vloeroppervlakte (minimaal 308 m²) in hogere mate geschikt voor het accommoderen van de (georganiseerde) sport. 22 van de 74 gymzalen zijn tussen de 252 m² en 308 m² en voldoen hiermee aan de wettelijke norm voor bewegingsonderwijs (minimaal 252 m²). Door de kleinere maatvoering zijn deze gymzalen echter minder geschikt voor de (georganiseerde) sport. 41 van de 74 gymzalen zijn 200 m² of kleiner en voldoen hierdoor niet aan de wettelijke norm voor bewegingsonderwijs. Deze gymzalen zijn door de te kleine maatvoering in nog beperktere mate geschikt voor de (georganiseerde) sport.

*** Van de 107 beschikbare zaalsporteenheden zijn 26 zaalsporteenheden (8 multifunctionele sporthallen x 3 zaalsporteenheden en 2

¹¹ Ruimte voor Binnensport gemeente Haarlem, mei 2017.

¹² De bevolkingstoename op basis van de woonvisie is afhankelijk van het aantal woningen dat daadwerkelijk gerealiseerd wordt en het type woning wat gebouwd wordt. In dit plan is uitgegaan van een toename van 20.000 extra inwoners. De behoefte is vervolgens op basis van planologische kengetallen berekend. Een gymzaal per 3.000 inwoners, een sportzaal per 10.000 – 12.500 inwoners en een sporthal per 15.000 – 20.000 inwoners.

grotere gymzalen) in hogere mate geschikt voor het accommoderen van de (georganiseerde) sport. 41 van de 107 zaalsporteenheden zijn in beperkte mate geschikt voor de (georganiseerde) sport. Dit zijn de 41 gymzalen met een vloeroppervlakte van 200m² of kleiner.

Het huidige aanbod van 107 zaalsporteenheden voor de (georganiseerde) sport is onvoldoende. Op het moment dat gekeken wordt naar kwaliteit en mate van geschiktheid (afmeting en bergruimte) van de zaalsporteenheden voor de (georganiseerde sport), bestaat er nu en in de toekomst een groot tekort aan in hogere mate geschikte accommodaties.

In totaal zijn er 26 in hogere mate geschikte zaalsporteenheden en zijn er 98 tot 110 zaalsporteenheden benodigd in 2028 op basis van autonome groei en 111 tot 122 zaalsporteenheden op basis van de woonvisie. Er ontstaat een tekort van 84 tot 96 in hogere mate geschikte zaalsporteenheden voor de (georganiseerde) sport. Op basis van ruimtelijke configuratie zijn de zaalsporteenheden niet evenredig over de stad verdeeld (zie bijlage 1, tabel 2.8). Door de verstedelijking is dit ook niet mogelijk. Bij nieuwe ontwikkelingen in een gebied, is het wenselijk om rekening te houden met de behoefte aan zaalsporteenheden in het desbetreffende stadsdeel. Op het moment dat het capaciteitstekort niet op stadsdeelniveau opgelost kan worden, dan worden oplossingen stadsbreed gezocht.

Omdat in de gemeente Haarlem geen sportzalen aanwezig zijn, ontstaat een (te) hoge druk op de sporthallen en bestaan er structurele knelpunten in de verhuur. Het tekort aan sportzalen neemt verder toe richting 2028. Hierdoor is het aannemelijk dat de druk op het huidige aanbod verder zal oplopen. Deze knelpunten worden bevestigd door vertegenwoordigers¹³ vanuit de (georganiseerde) sport. Ook benoemen de vertegenwoordigers de matige kwaliteit van onderhoud van meerdere accommodaties, de (te) kleine afmetingen, de niet moderne inrichting en het ontbreken van voldoende bergruimte voor sport specifieke materialen zoals spiegelwanden, judomatten en turntoestellen.

Vraag bewegingsonderwijs

In tabel 4.4 is het aanbod en benodigd aantal zaaldelen voor het basisonderwijs en voorgezet onderwijs in 2016, 2020 en 2028 op basis van de autonome groei weergegeven. Daarnaast is ook de behoefte aan zaaldelen voor het onderwijs opgenomen op basis van de woonvisie. Hiervoor zijn de berekeningen gebruikt benoemd in het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs¹⁴. Tot slot zijn het aantal zaaldelen af te lezen die aan de wettelijke norm en/of norm KVLO voldoen.

Tabel 4.4 Aanbod en benodigd aantal zaaldelen voor Haarlemse basis- en middelbare scholen, 2016, 2020 en 2028.

Type onderwijs	Aanbod zaaldelen		Benodigde zaaldelen			
	Totaal	Met norm	2016	2020	2028	2028 (+woonvisie)
Basisonderwijs			23	24	24	26 - 27
Voorgezet onderwijs			32	33	33	35 - 36
Totaal	89*	39** / 17***	55	57	57	61 - 63
* Haarlem kent 11 sporthallen, bestaande uit 33 zaalsporteenheden en 15 zaaldelen. Met de 74 gymzalen bestaat het totale aanbod aan zaaldelen uit 89.						
** Van de 89 zaaldelen voldoen in totaal 39 aan de minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem 2015 en/of norm benoemd in de KVLO-richtlijnen. Dit zijn 24 gymzalen + 15 sporthal-zaaldelen.						
*** Van de 89 zaaldelen voldoen 17 zaaldelen aan de norm benoemd in de KVLO- richtlijnen. Dit zijn 15 sporthal-zaaldelen en 2 gymzalen.						

¹³ De gemeente heeft periodiek overleg met de 'Klankbord binnensport', waarin bestuurders van verschillende sportorganisaties zitting nemen. Bestuurders vanuit basketbal (Triple Threat), volleybal (Spaarnestad) en turnen (HLC en Bato) benadrukken de capaciteitstekorten en mate van geschiktheid van de sportaccommodaties. Door een sporthal beter beschikbaar en geschikt te maken voor een bepaalde sport, kunnen verenigingsactiviteiten uitgebreid worden en ambities verder worden verwezenlijkt.

¹⁴ Op basis van berekeningen uit het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs 2018 – 2022 (hoofdstuk vier).

Het aanbod aan geschikte zaaldelen voor het bewegingsonderwijs is op basis van geschiktheid (afmetingen) onvoldoende voor nu en in de toekomst. In Haarlem voldoen 41 gymzalen niet aan de wettelijke norm en hebben een vloeroppervlakte van 200 m² of minder. Hierdoor is een aantal scholen genoodzaakt gebruik te maken van (te) kleine sportruimtes. Op basis van de norm opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Haarlem, bestaat in 2028 een tekort van 18 zaaldelen (autonome groei). Rekening houdend met de woonvisie is dit tekort 22 tot 24 zaaldelen. Op basis van de KVLO-richtlijnen is het tekort in 2028 40 zaaldelen (autonome groei) en op basis van de woonvisie 44 tot 46 zaaldelen.

Als gekeken wordt naar het aantal zaaldelen die voldoen aan de wettelijke norm en/of de KVLO-richtlijnen, is in alle stadsdelen een groot tekort aan geschikte zaaldelen (zie bijlage 1, tabel 2.6). Op het moment dat ingezoomd wordt op schoolniveau kunnen deze tekorten nog groter zijn. In het stadsdeel Noord zijn namelijk veel (grotere) sportaccommodaties aan de rand van het stadsdeel gesitueerd en hierdoor niet binnen 1.000 meter van het onderwijs beschikbaar.

4.4 Toekomstgericht areaal binnensportaccommodaties

Functiemenging gebouwen (multifunctionaliteit)

Elders in het land wordt bij nieuwbouw steeds vaker gekozen voor moderne en multifunctionele sportcomplexen, die een bredere wijkfunctie vervullen. Naast de traditionele functies zoals onderwijs en sport, kunnen ook andere (commerciële¹⁵) functies worden gerealiseerd. De andere functies kunnen de (georganiseerde) sport versterken, alsmede het exploitatie tekort op de gebouwen drukken. Des te meer het gebouw gebruikt wordt, hoe groter de maatschappelijke waarde van het gebouw. Ook kunnen door functiemenging (schaarse) vierkante meters in een verstedelijkte omgeving efficiënter gebruikt worden.

Dit soort multifunctionele complexen zijn duurder om te realiseren, maar kunnen door een betere exploitatie ook meer opbrengsten leveren. Om een dergelijke exploitatie te kunnen opzetten, is vooraf een gedegen verkenning noodzakelijk in de vorm van een marktconsultatie. Het aanvullende karakter van activiteiten voor verschillende doelgroepen zijn hierin bepalend.

Topsportaccommodaties

Topsport inspireert en enthousiasmeert en is hierdoor van maatschappelijke betekenis. Topsport voorziet in de mogelijkheid en behoefte tot vermaak, betrokkenheid, identificatie, trots en sociale binding. Daarnaast bestaat een correlatie tussen enerzijds topsportprestaties/topsportevenementen en anderzijds een verhoogde sportparticipatie (breedtesport).

In Haarlem bestaat een aantal binnensportaccommodaties die in betere mate geschikt zijn voor topsport en topsportevenementen. Dit zijn de Provincie Noord-Holland hal voor honk- en softbal, de sport specifieke turnhal in het Kennemer Sportcenter¹⁶ (voor turnen) en de Duijnwijk hal voor badminton (op het moment dat de nieuwbouw is gerealiseerd eind 2018).

¹⁵ Denk hierbij aan functies zoals een: fysiopraktijk, gezondheidscentrum, dagopvang, dans- en balletschool, buitenschoolse opvang, sportschool, bibliotheek, catering bedrijf in de horeca of zelfs andere commerciële partijen.

¹⁶ Deze hal is geschikt voor trainingen, maar door de (te kleine afmeting en het ontbreken van tribunes niet geschikt voor het accommoderen van turnwedstrijden. Hiervoor moet uitgeweken worden naar buurgemeenten.

Bestuurders vanuit de kernsporten¹⁷ geven aan dat accommodaties die geschikt zijn voor topsport belangrijk zijn om op het hoogste niveau te kunnen blijven presteren. Ook stellen het NOC*NSF en de sportbonden eisen aan de accommodatie van een RTC¹⁸. Op het moment dat niet aan de eisen voldaan kan worden, verliest het RTC haar status. Op het moment dat Haarlem voor nu en in de toekomst in bepaalde (kern)sporten op het hoogste niveau wil blijven presteren en de drie huidige RTC wil behouden, zijn investeringen nodig in topsportaccommodaties. Voor het schaatsen is een overkapping benodigd, voor het turnen een hal waar wedstrijden georganiseerd kunnen worden en voor het judo een dojo indien mogelijk geïntegreerd in een multifunctionele sportaccommodatie. Voor karate en schaken is de behoefte onbekend en zal nader onderzocht moeten worden.

4.5 Gewenste situatie binnensportaccommodaties

Ambitie is dat Haarlemmers gebruik kunnen maken van een voldoende en goed onderhouden areaal voor binnen- en buitensport nu en in de toekomst. Om de ambities voor de georganiseerde sport en het bewegingsonderwijs te kunnen realiseren zijn in de komende tien jaar extra investeringen in het areaal voor de binnensport benodigd. Het faciliteren van het bewegingsonderwijs is ook een wettelijke zorgplicht van de gemeente. De ambities in dit hoofdstuk zijn uitgesplitst naar; 1: de (georganiseerde) sport, 2: het bewegingsonderwijs, 3: de kwaliteit van het areaal voor binnensport en 4: het benodigde areaal voor binnensport in haar totaliteit.

Ambities (georganiseerde) sport

In 2028 zijn er voldoende en goed onderhouden binnensportaccommodaties, waardoor er geen (structurele) knelpunten in de verhuur van de (gemeentelijke) sporthallen meer zijn. Naast sporthallen, gymzalen en zwembaden beschikt Haarlem ook over sportzalen, waardoor het aanbod aan accommodaties meer divers wordt en in haar totaliteit efficiënter gebruikt kan worden.

Streven is dat accommodaties multifunctioneel zijn, waardoor de bezettingsgraad zo hoog mogelijk is en accommodaties zowel voor bewegingsonderwijs als voor de beoefening van de meeste binnensporten geschikt zijn. Hiervoor zijn grotere sportvloeren nodig, ruimere bergingen voor sportmaterialen en een modernere inrichting van sportruimtes. Waar mogelijk worden verenigingsactiviteiten geclusterd op één sportaccommodatie. Hierdoor ontstaat meer binding tussen leden en de sportvereniging en kan een sportaccommodatie specifiek ingericht worden voor de desbetreffende sport. Nader onderzoek in samenwerking met de eindgebruikers is benodigd om de wensen verder in kaart te brengen en de bijbehorende financiële consequenties. Dit is als actie opgenomen in het actieplan van hoofdstuk zes.

Tot slot is de ambitie om de bereikbaarheid en beschikbaarheid van binnensportaccommodaties voor alle inwoners van Haarlem zo hoog mogelijk te laten zijn. Om de betaalbaarheid van sport te waarborgen, kunnen verenigingen, het onderwijs en inwoners van Haarlem tegen maatschappelijk tarief de accommodaties huren. Op het moment dat zich kansen voordoen, bijvoorbeeld bij de herinrichting van een gebied, wordt rekening gehouden met een evenredige verdeling van accommodaties over de stadsdelen.

¹⁷ Haarlem kent negen kernsporten; judo, schaatsen, honkbal, softbal, badminton, turnen, karate en schaken. Kernsporten zijn sporten die op het hoogste niveau presteren.

¹⁸ Drie van de negen kernsporten zijn door het NOC*NSF en de sportbonden aangemerkt als Regionaal Trainingscentrum (RTC). Een RTC is een plek waar talenten vanuit de hele regio op het hoogste niveau met elkaar kunnen trainen.

Ambities bewegingsonderwijs

Alle scholen¹⁹ kunnen voor de lessen bewegingsonderwijs gebruik maken van goed onderhouden accommodaties, die minimaal voldoen aan de minimale afmetingen opgenomen in de Verordening voorziening huisvesting onderwijs Haarlem 2015 ($\geq 252 \text{ m}^2$) en bij voorkeur aan de richtlijnen van de KVLO ($\geq 308 \text{ m}^2$). Uitgangspunt is dan ook om bij nieuwbouw of renovatie van gymzalen met een norm van 308 m^2 en een plafondhoogte van zeven meter te rekenen. Ambitie is dat uiteindelijk alle (gemeentelijke) gymzalen in Haarlem voldoen aan de richtlijnen opgesteld door de KVLO.

Streven is dat zo veel mogelijk scholen beschikking hebben over een geschikte sportaccommodatie binnen een straal van één (primair onderwijs) of twee (voortgezet onderwijs) kilometer van de school, zodat busvervoer niet nodig is en de lestijd optimaal benut kan worden. Waar mogelijk is rekening gehouden met de nieuwste ontwikkelingen binnen het bewegingsonderwijs, zodat modern onderwijs optimaal gefaciliteerd wordt.

Ambities kwaliteit areaal

Ambitie is om het areaal voor de binnensport sober en doelmatig te onderhouden (niveau 3). Accommodaties die niet aan het conditieniveau drie voldoen, worden vanaf 2018 naar het gewenste niveau gebracht. Zoals ook omschreven bij de ambities voor de (georganiseerde) sport, zijn ruimere bergingen voor sportmaterialen en modernere inrichtingen van de huidige sportruimtes benodigd.

Waar mogelijk vervullen sportaccommodaties een bredere wijkfunctie. Hiervoor zijn moderne en multifunctionele sportcomplexen benodigd. Naast het onderwijs worden ook andere (commerciële) functies gemengd. De andere functies kunnen de (georganiseerde) sport versterken, alsmede het exploitatie tekort op de gebouwen drukken. Ambitie is om de verschillende (kern)sporten in de gemeente Haarlem dusdanig te faciliteren op accommodatiegebied, zodat zij op het hoogste niveau kunnen presteren en de Regionale Trainingscentra voor Haarlem behouden blijven. Hiervoor zijn extra investeringen nodig in (topsport)accommodaties voor het schaatsen, turnen en judo.

Ambities benodigd areaal in haar totaliteit

Door een integrale benadering voor de (georganiseerde) sport en het bewegingsonderwijs, zijn voordelen te behalen op het gebied van: financiën, multifunctioneel gebruik en geschiktheid van accommodaties (ruimere maatvoering ten behoeve van bewegingsonderwijs). In onderstaand overzicht is de huidige situatie en gewenste situatie (2028) voor het totale benodigde areaal binnensport weergegeven. Dit areaal voorziet zowel in de (toekomstige) behoefte van de (georganiseerde) sport als voor het bewegingsonderwijs.

Tabel 4.5 Huidige en gewenste situatie aanbod ten behoeven van de (georganiseerde) sport en het bewegingsonderwijs

Type aanbod	Huidig aanbod in 2016	Gewenst aanbod in 2028	Gewenst aanbod in 2028 inclusief woonvisie
Sporthallen	11	12	12 – 13
Sportzalen	0	4 – 6	5 – 8
Gymzalen totaal	74	62 – 66	62 – 66

¹⁹ In elk geval de scholen die afhankelijk zijn van gemeentelijke sportaccommodaties. Verschillende (te) kleine gymzalen zijn in juridisch eigendom van het schoolbestuur. De eerste prioriteit ligt bij het verbeteren van de gemeentelijke accommodaties, vervolgens kan onderzocht worden welke opties er zijn met de gymzalen in bezit van de schoolbesturen.

Gymzalen ≤ 200 m ²	41	25*	25*
Gymzalen 252 - 308 m ²	24	24**	24*
Gymzalen 308 m ²	2	18***	18*
Zaalsporteenheden	107	≥ 109	≥ 111 – 122
Zaaldelen ≥ 252 m ²	39	≥ 61 – 63	≥ 61 – 63
Zaaldelen ≥ 308 m ²	17	≥ 44 – 48	≥ 49 – 55
* van de 41 gymzalen met een vloeroppervlakte van 200 m² of kleiner, zijn er 16 in gemeentelijk bezit. Ambitie is om deze gymzalen in de komende tien jaar te vervangen voor zalen met een minimale afmeting van 308 m². Voor de andere 25 gymzalen in het bezit van de schoolbesturen, wordt bij nieuwbouw of renovatie gestreefd naar een maatvoering van minimaal 308 m². ** van de 24 gymzalen met een vloeroppervlakte van 252 m² - 308 m², zijn er twee in gemeentelijk bezit. Deze zalen voldoen aan de wettelijke norm, maar niet aan de KVLO-richtlijnen voor modern bewegingsonderwijs. Ambitie is om eerst de gymzalen kleiner dan 200 m² te vervangen en bij kansen (nieuwbouw, renovatie) de gymzalen van 252 m² te vervangen. *** Dit zijn de 16 gemeentelijke gymzalen van 200 m² of kleiner die vervangen worden (8 vanuit SHO en 8 vanuit het uitvoeringsplan sportaccommodaties), plus de twee huidige gymzalen van 308 m².			

In de gewenste situatie bestaat eind 2028 het areaal voor binnensport uit 12 – 13 sporthallen, vier tot acht sportzalen, 62 – 66 gymzalen (waarvan minimaal 42 met een vloeroppervlakte van 252 m² of meer), minimaal 107 zaalsporteenheden, minimaal 61 zaaldelen van 252 m² of meer en minimaal 44 zaaldelen van 308 m² of meer.

Hiervoor is het nodig om minimaal één sporthal en minimaal vier sportzalen te bouwen. Daarnaast moeten minimaal 8²⁰ gymzalen worden vergroot naar een minimale afmeting van 308 m² en/of nieuw gebouwd worden met deze afmeting. Door zowel te investeren in extra areaal, het vergroten en het doelmatig onderhouden van het huidige areaal en modernere inrichting van het areaal, wordt gewaarborgd dat het areaal voor nu en in de toekomst voldoet aan de 'eisen' van de huidige tijd en gebruikers.

4.6 Doelstellingen binnensportaccommodaties

De doelstellingen zijn erop gericht om de gewenste situatie, de ambities in hoofdstuk 4.5 omschreven, te bereiken. Om tot een voldoende en goed onderhouden areaal voor de binnensport te komen, is uitbreiding van het huidige areaal benodigd en zijn maatregelen nodig om het huidige areaal op het juiste conditieniveau te houden en te brengen.

In onderstaande tabel zijn de doelstellingen voor het areaal binnensport voor de periode 2018 – 2028 omschreven. De doelstellingen zijn bepaald op basis van vervanging bestaand areaal, autonome groei, extra groei als gevolg van de woonvisie, wettelijke norm en toekomstgerichtheid. Dit is ook inzichtelijk gemaakt in de tabel. Bij elke doelstelling is een inschatting van de kosten of een PM post opgenomen. Eventuele opbrengsten van het afstoten van acht tot twaalf gymzalen zijn niet mee genomen in de tabel. Om de mogelijkheden hiervoor te bepalen is extra onderzoek nodig.

Tabel 4.6 Overzicht doelstellingen en bijbehorende kosten voor areaal binnensport in totaal 2018 t/m 2028

Doelstellingen	Op basis van:	Kosten
Realisatie nieuwe sporthal	Autonome groei	€ 5.000.000
Realisatie vier tot zes nieuwe sportzalen	Autonome groei	€ 12.000.000
Realisatie bredere functiemenging en topsport bovenstaande accommodaties	Toekomstgerichtheid	PM
Realisatie 8 gymzalen 308 m ² (exclusief 8 gymzalen vanuit SHO)	Wettelijke norm	€ 4.000.000*
Modernisering inrichting en vergroten bergingen bestaande sportruimtes	Toekomstgerichtheid	PM

²⁰ De kosten van 8 gymzalen zijn opgenomen binnen het SHO. Zes op basis van de autonome groei en de extra groei door de woonvisie, één bij de Gonetstraat (basisschool de Kring) en één bij de Rudolf Steiner school. De ambitie is om naast deze 8 gymzalen nog 8 gymzalen van 308 m² te realiseren om het areaaltekort op te lossen. Hier is een aanvullend budget van € 8.000.000 voor nodig. In dit uitvoeringsplan Sportaccommodaties is € 4.000.000 opgenomen. Op basis van de verschillende ontwikkelingen (SHO, woonvisie/ ontwikkelzones), kan bepaald worden of en wanneer de andere vier gymzalen gerealiseerd kunnen worden. Zo nodig wordt vervolgens extra budget hiervoor aangevraagd.

Aanpassingen particuliere- en sport specifieke sporthallen	Autonome/woonvisie	PM
Onderhoud om areaal op conditieniveau 3 te brengen op basis schouw '18	n.v.t.	Contract SRO**
Regulier onderhoud volgens vernieuwd MJOP '18	n.v.t.	Contract SRO**
Realisatie overkapping schaatsbaan t.b.v. kernsport en RTC schaatsen	Toekomstgerichtheid	PM***
Realisatie turnhal geschikt voor wedstrijden t.b.v. kernsport turnen	Toekomstgerichtheid	PM***
Realisatie dojo (geïntegreerd in sporthal) t.b.v. kernsport en RTC judo	Toekomstgerichtheid	PM***
Realisatie nieuwe sporthal	Groei woonvisie	€ 5.000.000
Realisatie twee tot drie nieuwe sportzalen	Groei woonvisie	€ 6.000.000
Totaal op basis van vervanging, autonome groei, wettelijke norm en toekomstgerichtheid:		€ 21.000.000 + PM
Extra op basis van groei als gevolg van de woonvisie:		€ 11.000.000 + PM
Totaal inclusief (autonome groei en groei als gevolg van de woonvisie):		€ 32.000.000 + PM
Realisatie nieuwe sporthal ter vervanging van de Beijnesdal	Vervanging	€ 5.000.000
* De kosten van 8 gymzalen zijn opgenomen binnen het SHO. Zes op basis van de autonome groei en de extra groei door de woonvisie, één bij de Gonetstraat (basisschool de Kring) en één bij de Rudolf Steiner school. De ambitie is om naast deze 8 gymzalen nog 8 gymzalen van 308 m² te realiseren om het areaaltekort op te lossen. Hier is een aanvullend budget van € 8.000.000 voor nodig. In dit uitvoeringsplan Sportaccommodaties is € 4.000.000 opgenomen. Op basis van de verschillende ontwikkelingen (SHO, woonvisie/ ontwikkelzones), kan bepaald worden of en wanneer de andere vier gymzalen gerealiseerd kunnen worden. Zo nodig wordt vervolgens extra budget hiervoor aangevraagd. **Deze kosten zijn opgenomen in het contract met SRO en daarom niet opgenomen in dit uitvoeringsplan. *** Vanuit de sport / RTC wordt cofinanciering verwacht.		

In hoofdstuk zes worden de doelstellingen en bijbehorende kosten voor het areaal binnensport in een tijdspad 2018 – 2028 weergegeven. In dit hoofdstuk worden de doelstellingen in een actieplan nader uitgewerkt. Het actieplan geeft inzicht in de te ondernemen acties voor de periode 2018 – 2028.

5. Zwemsportaccommodaties

Zoals in de inleiding gemeld wordt in dit hoofdstuk kort ingegaan op de resultaten van de conditiemeting, de behoefte aan huidige zwemwatercapaciteit en in 2028, en het vervolgonderzoek.

Uit een conditiemeting naar de bouwkundige conditiestaat van de binnenzwembaden (inclusief de technische staat van de installaties) is gebleken dat de twee overdekte zwembaden De Planeet en Boerhaavebad tot 2028 operationeel kunnen blijven, mits de komende tien jaar het geplande meerjarig onderhoud uitgevoerd wordt. In 2028 zijn de zwembaden echter technisch afgeschreven en is het vanuit functionaliteit, bruikbaarheid en kostenperspectief noodzakelijk een keuze te hebben gemaakt over de vervangingsvraag van bestaand areaal zwembaden

In het rapport²¹ van het Mulier Instituut 'Behoeftte aan overdekt zwemwater in de gemeente Haarlem', is geconcludeerd dat huidig zwemwatercapaciteit van beide zwembaden ontoereikend is voor 2028. Op basis van autonome Haarlemse bevolkingsgroei, vergelijking van huidig vraag en aanbod naar zwemwater en de sporttechnische eisen is een herschikking en/of uitbreiding van huidig zwemwatercapaciteit noodzakelijk.

Voor de invulling van de vervangingsvraag van het areaal zwembaden in 2028 zal in 2018/2019 een vervolgonderzoek worden gestart. De scenario's van renovatie, nieuwbouw of herinrichting van bestaand areaal zwembaden worden uitgewerkt. De toename in de vraag naar zwembadwater als gevolg van de woningbouw programmering (2017-2031) zowel stadsbreed als per stadsdeel Noord en Schalkwijk worden in dit onderzoek betrokken. Er wordt een ruimtelijk en functioneel Programma Van Eisen opgesteld voor toekomstig areaal (overdekte) zwembaden met toetsing op de stedenbouwkundige randvoorwaarden en de ruimtelijke, functionele en inrichtingseisen.

Na de planvoorbereidingsfase (2018-2021) en besluit over financiering van de vervangingsvraag (2022) start in 2028 de realisatiefase.

²¹ De stijging van inwoners in Haarlem door de woningbouwopgave 2017-2030 (Woonvisie) is niet meegenomen in dit rapport. Alleen de demografische ontwikkelingen tot 2028 gebaseerd op de bevolkingsprognoses CBS zijn verwerkt

6. Investeringsplan en actieplan

6.1 Investeringsplan

In onderstaande tabel zijn de doelstellingen en bijbehorende kosten voor het areaal sportaccommodaties voor de periode 2018 – 2028 weergegeven. Bij elke doelstelling is een inschatting van de kosten of een PM post opgenomen. Daadwerkelijke realisatie van een accommodatie is afhankelijk van de ontwikkelingen binnen het SHO en de ontwikkelzones. Hier wordt geprobeerd zo goed mogelijk bij aan te sluiten. Op basis van de acties benoemd in het actieplan kan steeds nauwkeuriger worden aangegeven in welk jaar iets gerealiseerd wordt.

Tabel 6.1 Overzicht doelstellingen en bijbehorende kosten voor areaal binnensport per jaar 2018 t/m 2028

Doelstellingen areaal buitensport	Totaal 2018 t/m 2028	Gemiddeld per jaar
Ombouw voetbalgrasveld Sv Alliance	€ 400.000,00	€ 40.000,00
Ombouw 2e voetbal grasveld Zuid West	€ 400.000,00	€ 40.000,00
Ombouw 3e en 4e grasveld nader te bepalen stadsdeel en tak van sport	€ 800.000,00	€ 80.000,00
Extra benodigde kleedkamers door ombouw velden autonome groei*	€ -	€ -
Velden 5 t/m 9 op basis van woonvisie	€ 2.000.000,00	€ 200.000,00
Extra benodigde kleedkamers door ombouw velden woonvisie*	€ -	€ -
Totaal areaal buitensport autonome groei:	€ 1.600.000,00	€ 160.000,00
Totaal areaal buitensport woonvisie:	€ 2.000.000,00	€ 200.000,00
Totaal areaal buitensport autonome groei en woonvisie:	€ 3.600.000,00	€ 360.000,00
Doelstellingen areaal binnensport	Totaal 2018 t/m 2028	Gemiddeld per jaar
Realisatie nieuwe sporthal op basis van autonome groei	€ 5.000.000,00	€ 500.000,00
Realisatie vier tot zes nieuwe sportzalen op basis van autonome groei	€ 12.000.000,00	€ 1.200.000,00
Realisatie van functiemening en topsport bovenstaande sportaccommodaties	PM	PM
Realisatie 8 keer gymzaal 308 m ² op basis van norm KVLO (en 8 vanuit SHO**)	€ 4.000.000,00	€ 400.000,00
Modernisering en vergroten bergingen bestaande sportruimtes	PM	PM
Aanpassingen particuliere- en sport specifieke sporthallen	PM	PM
Onderhoud om areaal op conditieniveau 3 op basis schouw 2018***	€ -	€ -
Regulier onderhoud volgens vernieuwd MJOP 2018***	€ -	€ -
Realisatie overkapping schaatsbaan t.b.v. kernsport en RTC schaatsen****	PM	PM
Realisatie turnhal geschikt voor wedstrijden t.b.v. kernsport turnen****	PM	PM
Realisatie dojo (geïntegreerd in sporthal) t.b.v. kernsport en RTC judo****	PM	PM
Realisatie nieuwe sporthal op basis van woonvisie	€ 5.000.000,00	€ 500.000,00
Realisatie twee tot drie nieuwe sportzalen op basis van woonvisie	€ 6.000.000,00	€ 600.000,00
Totaal areaal binnensport autonome groei:	€ 21.000.000,00	€ 2.100.000,00
Totaal areaal binnensport woonvisie:	€ 11.000.000,00	€ 1.100.000,00
Totaal areaal binnensport autonome groei en woonvisie:	€ 32.000.000,00	€ 3.200.000,00

Doelstellingen areaal zwemsport	Totaal 2018 t/m 2028	Gemiddeld per jaar
Vervolgonderzoek optimale configuratie vervangingsvraag zwembaden	PM	PM
Opstellen MJOP overdekte zwembaden 20 jaar door te exploiteren na 2028	PM	PM
Planvoorbereiding en PVE voor de toekomstige vervangingsvraag zwembaden	PM	PM
Voorstel investeringsraming vervangingsvraag zwembaden	PM	PM
Nieuwbouw en/of renovatie zwembaden	PM	PM
Totaal areaal zwemsport autonome groei:	PM	PM
Totaal areaal zwemsport woonvisie:	PM	PM
Totaal areaal zwemsport autonome groei en woonvisie:	PM	PM
Totaal areaal buiten-, binnen en zwemsport autonome groei:	€ 22.600.000,00	€ 2.260.000,00
Totaal areaal buiten-, binnen- en zwemsport woonvisie:	€ 13.000.000,00	€ 1.300.000,00
Totaal areaal buiten-, binnen- en zwemsport autonome groei en woonvisie:	€ 35.600.000,00	€ 3.560.000,00
Bestaand en beschikbaar budget vanuit IP post 81.27*****	€ 4.000.000,00	€ 400.000,00
Benodigd budget in totaal op basis autonome groei en woonvisie	€ 31.600.000,00	€ 3.160.000,00

Realisatie nieuwe Beijneshal	€ 5.000.000,00	
-------------------------------------	-----------------------	--

*De kosten van de kleedkamers worden vergoed vanuit het bestaande budget IP post 82.27.

**De kosten van 8 gymzalen zijn opgenomen binnen het SHO. Zes op basis van de autonome groei en de extra groei door de woonvisie, één bij de Gonetstraat (basisschool de Kring) en één bij de Rudolf Steiner school. De ambitie is om naast deze 8 gymzalen nog 8 gymzalen van 308 m² te realiseren om het areaaltekort op te lossen. Hier is een aanvullend budget van € 8.000.000 voor nodig. In dit uitvoeringsplan Sportaccommodaties is € 4.000.000 opgenomen. Op basis van de verschillende ontwikkelingen (SHO, woonvisie/ ontwikkelzones), kan bepaald worden of en wanneer de andere vier gymzalen gerealiseerd kunnen worden. Zo nodig wordt vervolgens extra budget hiervoor aangevraagd.

***Deze kosten zijn opgenomen in het contract met SRO en daarom niet opgenomen in dit uitvoeringsplan.

**** Vanuit de sport / RTC wordt cofinanciering verwacht.

***** In het investeringsplan zijn de investeringen opgenomen benodigd voor de realisatie van het extra areaal. De huidige beschikbare middelen vanuit de IP posten 81.06 en 81.28 zijn niet opgenomen in deze tabel, maar blijven wel volledig benodigd voor onderhoud- en vervangingsinvesteringen van het huidige areaal. Omdat de kleedaccommodaties van het huidige areaal goed op orde zijn, zal in de komende 10 jaar het beschikbare budget vanuit de IP post 81.27 (ten behoeve van vervanging kleedaccommodaties) niet volledig uitgenut worden. Verwachting is dat vanuit deze IP post jaarlijks een bedrag van € 400.00 ingezet kan worden voor de vervanging van de gymzalen en de bijbehorende kleedaccommodaties. In het investeringsplan is daarom rekening gehouden met een totaalbedrag van € 4.000.000.

6.2 Actieplan

In onderstaand actieplan worden de doelstellingen benoemd in hoofdstuk 6.1 nader uitgewerkt. Het actieplan geeft inzicht in de te ondernemen acties voor de periode 2018 – 2028. Op basis van deze acties zal ook steeds nauwkeuriger bepaald kunnen worden welke investeringen op welk moment benodigd zijn.

Actieplan buitensport	Acties	Tijd
1. Twee voetbalvelden ombouw naar kunstgras in stadsdeel Zuid West o.b.v. autonome groei	A. <i>Uitwerking planning en financiële raming voor de ombouw van natuurgrasveld Alliance in 2019 naar kunstgras.</i> B. <i>Nader onderzoek ombouw tweede voetbalveld in stadsdeel Zuid West</i> C. <i>Uitrekenen kosten resterende boekwaarden op de "ombouwlocaties" (vervroegde afschrijving)</i>	Kadernota (juni 2018) Kadernota (juni 2018) 2018 (Q2)
2. 3 ^e en 4 ^e veld ombouw kunstgras o.b.v. autonome groei in nader te bepalen stadsdeel en tak van sport	A. <i>Actualiseren overzicht voetbal normteams 2014 met informatie over bespeling en capaciteit voetbalvelden gebaseerd op seizoen 2017/18</i> B. <i>Bespeling/capaciteitsberekening voor de rugby-, honk/softbal-, korfbal- en hockeyvelden competitie seizoen 2018</i> C. <i>Ontwikkelingen rondom het optimaliseren gebruik sportvelden Van der Aart Sportpark en op sportpark Vergierdeweg met tijdshorizon van 10 jaar</i>	2018 (Q1) 2018 (Q1) 2018 (Q3)
3. 5 ^e t/m 8 ^e veld ombouw sportveld o.b.v. woningbouwopgave in nader te bepalen stadsdeel en tak van sport	A. <i>Op basis van actuele bevolkingsprognoses Haarlem in 2020 en dan geldende bespeling- en capaciteitsberekening buitensport (> 80%)</i>	Vanaf 2021 om de 2 jaar (2021/2023/2025/2027)
Actieplan binnensport	Acties	Tijd
4. Voldoende accommodaties: (Nieuwbouw 1 sporthal, nieuwbouw 4 – 6 sportzalen, nieuwbouw en/of vergroten van 8 gymzalen, aanpassingen en/of afstoten bestaand areaal)	A. <i>Nader onderzoek naar de gebruikerservaring en knelpunten van het onderwijs en de (georganiseerde) sport over de accommodaties.</i> B. <i>Nader onderzoek om exact te bepalen welke scholen gebruikt maken van zaaldelen met een afmeting kleiner dan 252 m² en van welk zaaldeel welke school gebruik maakt.</i> C. <i>Nader onderzoeken welke invloed de extra capaciteitsvraag (van 12 zaalsporteenheden stadsbreed) op basis van de woonvisie heeft op stadsdeelniveau.</i> D. <i>Nader onderzoeken welke invloed de extra capaciteitsvraag (van 4 – 6 zaaldelen stadsbreed) op basis van de woonvisie heeft op stadsdeelniveau.</i> E. <i>Onderzoek naar geschikte locaties. Bij welke ontwikkelingen binnen het SHO en de ontwikkelzones kan aangesloten worden.</i> F. <i>Nader onderzoek naar de mogelijkheden en kosten van het vergroten van gymzalen kleiner dan 200/252 m² naar 308 m².</i> G. <i>Nader onderzoeken of het mogelijk is om 8 tot 12 gymzalen af te stoten en kosten/baten analyse hiervan. Dit is onder andere afhankelijk van de gebruikerservaring (1A), bezettingsgraad, afmeting, ruimtelijke configuratie van de sportvoorzieningen ten opzichte van het onderwijs (1B), de uiteindelijke locaties van de nieuwbouw (1) en conditieniveau/mate van afschrijving binnensportaccommodaties (2).</i> H. <i>Nader onderzoek naar mogelijke aanpassingen om particuliere- en sport specifieke hallen meer multifunctioneel te maken en kosten hiervan.</i> I. <i>Doorberekening maken van de extra exploitatiekosten als</i>	2018 (Q2, Q3) 2018 (Q1, Q2) 2018 (Q1, Q2) 2018 (Q1, Q2) 2018 - 2019 2018 (Q2, Q4) 2018 (Q2-Q4) 2018 (Q2-Q4) 2018 (Q2-Q4) 2018 (Q2, Q3)

	<i>gevolg van het extra areaal.</i> <i>J. Nieuwbouw, vergroten en afstoten van binnensportaccommodaties. Globaal elk jaar 1 á 2 gymzalen, om het jaar 1 sportzaal, in 2021 en 2025 een sporthal.</i>	2018 - 2028
5. Een goed onderhouden en toekomstgericht areaal:	<i>A. Actualiseren van MJOP binnensportaccommodaties elke drie jaar (op basis van een schouw).</i> <i>B. Eventuele accommodaties, die naar aanleiding van schouw niet voldoen aan onderhoudsniveau 3 (sober en doelmatig), op het gewenste niveau brengen.</i> <i>C. Onderhouden binnensportaccommodaties volgens geactualiseerde MJOP.</i> <i>K. Nader onderzoek naar de modernisering van het huidige areaal (inrichting en vergroten van bergingen) en de bijbehorende financiële consequenties. In samenwerking met de eindgebruikers (1A).</i> <i>L. Nader onderzoek om de meerwaarde te bepalen van het vervangen van de Beijneshal en de andere nieuw te realiseren sporthallen en –zalen door moderne en multifunctionele accommodaties. In dit onderzoek dient de exploitatie centraal te staan. Dit onderzoek parallel laten lopen aan actiepunt 1E.</i>	2018, 2021, 2024, 2027 2018 (Q3,Q4) 2018 - 2028 2018 (Q2-Q4) 2018 (Q2-Q4)
Actieplan zwemsport	Acties	Tijd
6. Toekomstbestendige zwemaccommodaties	<i>A. Vervolgonderzoek naar optimale configuratie vervangingsvraag overdekte zwembaden anticiperend op verdere toename van de zwemwatercapaciteit in 2028. Uitwerking op de aspecten:</i> - stedenbouwkundige eisen - fysiek ruimtelijke eisen - functionele eisen - inrichting <i>B. Opstellen MJOP overdekte zwembaden voor nog eens 20 jaar door te exploiteren na 2028</i> <i>C. Onderzoeken de optie voor nieuwbouw multifunctioneel sportaccommodatie met combinatie van een sporthal en een zwembad op nader te bepalen locaties in stadsdelen Noord en Schalkwijk</i> <i>D. Planvoorbereiding en PVE voor de toekomstige configuratie zwembaden (vervangingsvraag)</i> <i>E. Voorstel investeringsraming vervangingsvraag zwembaden</i>	2018 (Q2) 2018 (Q2 of Q3) 2018/2019 2020-2022 2023